УДК 782.1:782.8"19/20"
ORCID https://orcid.org/0000-0002-9280-7973

ВІД КЛАСИЧНОЇ ОПЕРИ ДО МЮЗИКЛУ: ІСТОРИЧНА ЕВОЛЮЦІЯ МУЗИЧНО-СЦЕНІЧНИХ ФОРМ У XX – XXI СТОЛІТТЯХ

Прокопенко К., здобувач вищої освіти
Кочержук Д., старший викладач кафедри сценічного мистецтва і культури,
Київський національний університет технологій та дизайну

Серед суспільства XXI ст. особливий інтерес викликає еволюція музично-сценічних форм, зокрема перехід від класичної оперної традиції до сучасного мюзиклу. Ця тема є актуальною, оскільки музичний театр постійно трансформується разом із соціумом, відображаючи зміни у художніх смаках, технологіях та способах комунікації з глядачем. Якщо опера тривалий час була символом академічної музичної культури, то мюзикл став прикладом синтетичного жанру, який поєднує драматургію, вокал, хореографію та елементи популярної музики. Саме тому дослідження історичного розвитку цих форм дозволяє краще зрозуміти сучасні тенденції сценічного мистецтва та його роль у культурному просторі XX – XXI ст.

Музично-сценічне мистецтво пройшло складний шлях трансформації від класичної опери до сучасного мюзиклу, який сьогодні є однією з найпопулярніших форм масової культури. Ця еволюція пов’язана зі змінами у соціокультурному середовищі, розвитком нових музичних стилів та трансформацією театральної мови.

Опера, що сформувалася в європейській культурі XVII – XIX ст., була синтетичним жанром, який поєднував музику, драматургію та сценічну дію. У XX ст. цей жанр зазнав значних змін: композитори почали експериментувати з драматургією, формою та сценічною мовою, що сприяло появі нових музично-театральних форматів [2].

Одним із важливих етапів переходу від опери до сучасного музичного театру стала оперета. Цей жанр сформувався у XIX ст. та поєднував оперну вокальну традицію зі сценічною легкістю, танцювальними номерами та розмовними діалогами. У творах таких композиторів, як Жак Оффенбах, а пізніше Йоганн Штраус-молодший, оперета набула популярності завдяки комедійним сюжетам і доступній музичній мові [3].

У першій половині XX ст. на основі оперети, естрадної музики та джазу почав формуватися новий жанр – «мюзикл». Особливо активний розвиток він отримав у США, де поєднав драматичну дію, вокальні номери, танець і елементи популярної музики. У цей період мюзикл

поступово витісняє оперету, хоча обидва жанри певний час існували паралельно та взаємно впливали один на одного.

У другій половині ХХ ст. мюзикл перетворюється на важливий елемент індустрії розваг. Постановки на сценах Бродвей та інших світових театральних центрів демонструють високий рівень синтезу музики, драматургії, хореографії та сценографії [1].

У ХХІ ст. цей жанр набуває нових форм, поєднуючи традиції музичного театру з можливостями сучасних технологій, масової культури та медіа. Дослідники підкреслюють, що мюзикл став одним із найбільш популярних продуктів світової культурної індустрії та активно розвивається у різних країнах, зокрема в Україна.

Отже, історична еволюція музично-сценічних форм від опери до мюзиклу демонструє поступову зміну художніх пріоритетів: від академічної музичної традиції до синтетичного жанру, орієнтованого на широку аудиторію. Цей процес відображає загальні тенденції розвитку культури ХХ – ХХІ ст., де поєднуються класичні традиції та сучасні форми масового мистецтва.

Список використаних джерел

1. Бажан С. Мюзикл як феномен масової культури: генезис та еволюція. Київ: Музична Україна, 2010. 180 с.
2. Берегова О. Теоретичні аспекти дослідження музичного театру в контексті культури ХХІ століття. Мистецтвознавство України. 2018. Вип. 18. С. 45 – 52.
3. Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у просторі сучасної культури. Київ: Автограф, 2012. 384 с.

УДК 792.54/.57
ORCID https://orcid.org/0000-0002-9280-7973

МЮЗИКЛ ЯК КОМЕРЦІЙНА ДОМІНАНТА: АНАЛІЗ «БРОДВЕЙСЬКОЇ» ТА «ВЕСТ-ЕНДСЬКОЇ» МОДЕЛЕЙ ЯК ЕТАЛОНІВ ІНДУСТРІЇ РОЗВАГ

Пухальська С., здобувач вищої освіти
Кочержук Д., старший викладач кафедри сценічного мистецтва і культури
Київський національний університет технологій та дизайну

Мюзикл є одним із найпопулярніших жанрів сучасного театру, в основі якого є поєднання різних видів сценічного мистецтва (драматичної дії, вокалу, музики та хореографії). Завдяки цьому мюзикл створює комплексний емоційний вплив на глядача і стає доступним для широкої аудиторії. Формування жанру мюзиклу відбувалося поступово. Його